

Osnovna dokumenta o kojima start-up treba da vodi računa

GROUP BUSINESS MEDIA

Osnovna dokumenta o kojima start-up treba da vodi računa

Autorska prava: © **Stefan Ettore**, partner u AK EttoreLaw. Sva prava zadržana. Vodič je objavljen u saradnji sa LAWLife portalom za pravom i privredu

Prvi put objavljeno: Decembar 2024. godine.

Grafički dizajn: Business media group

Vodič u elektronskoj formi izradio: Business media group

Fotografije: iStock, Canva

 www.mediagroup.co.rs

 office@mediagroup.co.rs

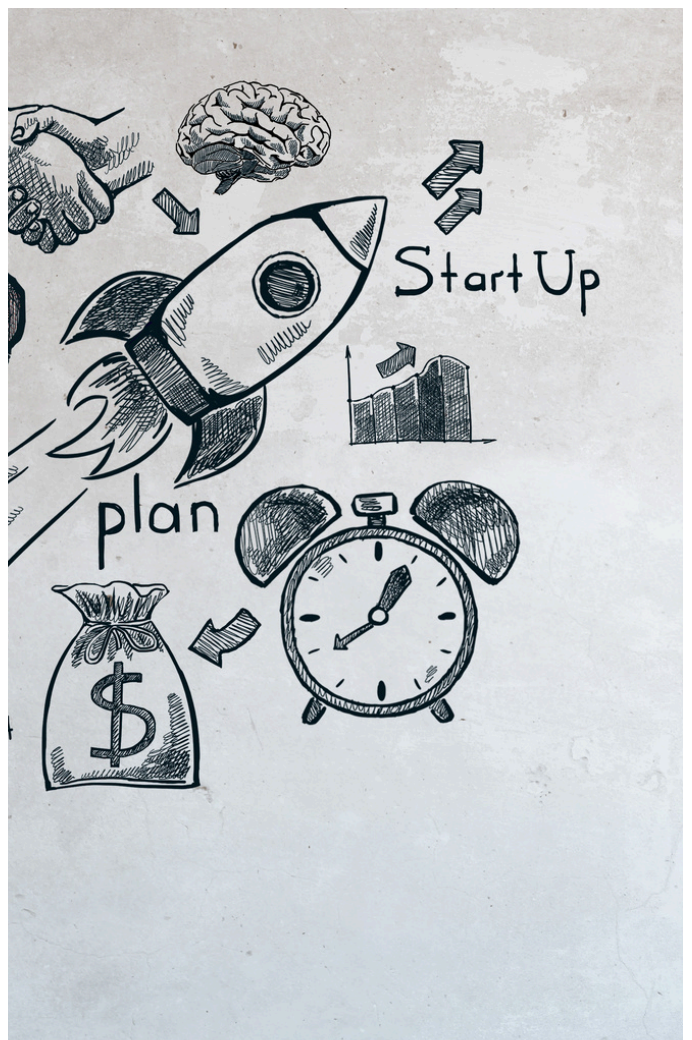
START UP

U brzoj i dinamičnoj sferi start-up kompanija, inovativne ideje i brzi razvoj često zasene jednu od najvažnijih komponenti uspešnog poslovanja: pravnu infrastrukturu. Bez odgovarajuće pravne podrške, čak i najperspektivniji start-up projekti mogu se suočiti s pravnim izazovima koji mogu usporiti ili čak zaustaviti njihov rast. U ovom tekstu osvrnućemo se na osnovna pravna dokumenta koja su neophodna za svaki start-up i kako ona mogu pomoći u izgradnji stabilne poslovne osnove.

Osnivačka dokumentacija

Prvi korak u osnivanju svake kompanije je sačinjenje osnivačke dokumentacije. U slučaju start-up kompanije najčešće Ugovor o osnivanju jer start-up po pravilu ima više osnivača ili odluku o osnivanju u slučaju jednog osnivača. Osnivački akt definiše osnovne elemente, kao što su naziv i poslovno ime, sedište, delatnost i vlasnička struktura. Pored osnivačkog akta može postojati i odluka o imenovanju direktora.

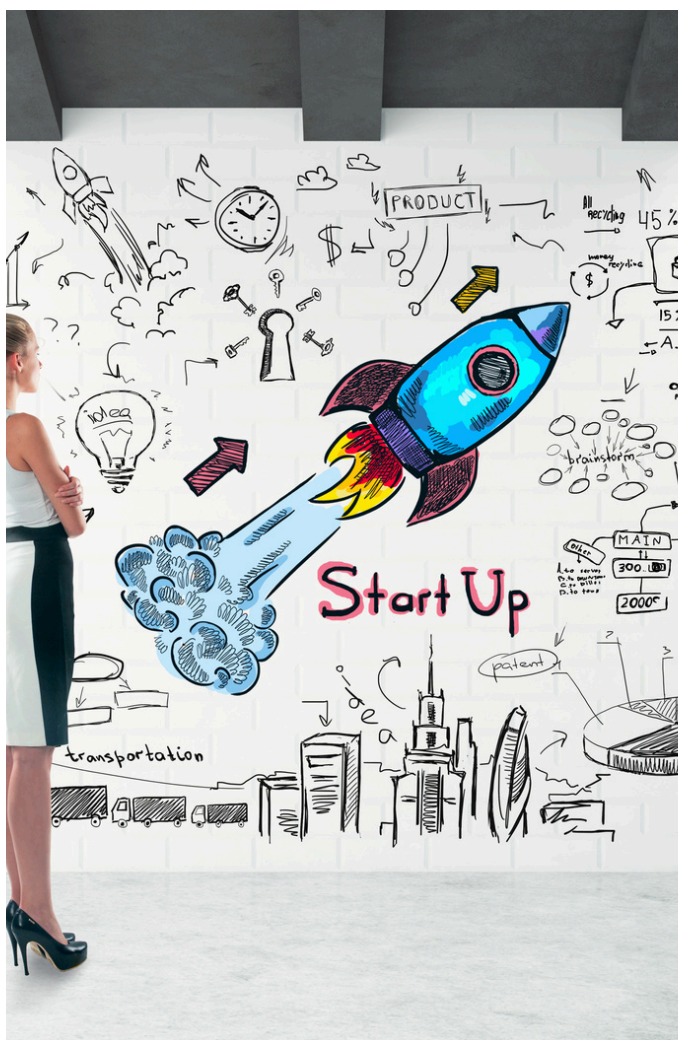

Ugovor članova društva (eng. Shareholder agreement)

Ugovor članova društva (eng. Shareholder agreement) kojim dva ili više članova istog društva regulišu pitanja od značaja za svoje međusobne odnose u vezi sa društvom, poput: pozicije i zaduženja u kompaniji, specifičnih prava i obaveza člana u vezi sa prenosom udela, dogovora kako će glasati u skupštini, mehanizama za rešavanje blokade u odlučivanju, tag along i drag along klauzule, vesting, exit strategije itd. Ovo je posebno važno u slučaju neslaganja između osnivača ili promena u vlasničkoj strukturi.

Zaštita intelektualne svojine

Intelektualna svojina (IP) je suštinski resurs svake start-up kompanije. Zaštita intelektualne svojine je neophodna, naročito za one kompanije koje se oslanjaju na inovativne tehnologije ili jedinstvene poslovne modele. Dokumenti koji obuhvataju zaštitu intelektualne svojine uključuju ugovore o poverljivosti i zaštiti poslovne tajne (NDA), ugovore o licenciranju, ugovore sa eksternim pružaocima usluga, zaštitu žigova i eventualno patentnu zaštitu. Zaštita ovih prava je od suštinskog značaja kako bi omogućio dugoročan rast i kako bi se povećala vrednost kompanije.

Regulisanje radnih odnosa

Prilikom zapošljavanja, start-up kompanije posebnu pažnju treba da obrate na Pravilnik o radu i Ugovore o radu. Ugovori o radu treba da sadrže odredbe o dužnostima zaposlenih, uslovima rada, pravima na intelektualnu svojinu, klauzulama zabrane konkurencije i klauzulama o poverljivosti. Na taj način, kompanija osigurava da svi zaposleni razumeju svoje obaveze i prava. Pravilnik o radu je opšti akt koji donosi poslodavac, a kojim se uređuju prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u skladu sa zakonom kao što su prava i obaveze zaposlenih, organizaciju rada, bezbednost i zdravlje na radu itd.

Zaštita intelektualne svojine

Intelektualna svojina (IP) je suštinski resurs svake start-up kompanije. Zaštita intelektualne svojine je neophodna, naročito za one kompanije koje se oslanjaju na inovativne tehnologije ili jedinstvene poslovne modele. Dokumenti koji obuhvataju zaštitu intelektualne svojine uključuju ugovore o poverljivosti i zaštiti poslovnih tajni (NDA), ugovore o licenciranju, ugovore sa eksternim pružaocima usluga, zaštitu žigova i eventualno patentnu zaštitu. Zaštita ovih prava je od suštinskog značaja kako bi omogućio dugoročan rast i kako bi se povećala vrednost kompanije.

Ugovori sa partnerima i dobavljačima

Ugovori sa partnerima i dobavljačima su neophodni za uspostavljanje jasnih odnosa i obaveza. Ovi ugovori regulišu uslove saradnje, uključujući cene, rokove isporuke i kvalitet proizvoda ili usluga.

Transparentnost u ovim ugovorima može smanjiti rizik od nesporazuma i potencijalnih pravnih sporova.

Zaštita podataka

Start-up kompanije koje posluju u digitalnom okruženju moraju imati jasne Pravilnike o zaštiti podataka, pravila o privatnosti i uslove korišćenja za svoje korisnike.

Ova dokumenta štite kako kompaniju tako i korisnike, jasno definišući kako se prikupljaju, koriste i štite lični podaci, kao i koje su obaveze korisnika prilikom korišćenja usluga. Posebno je značajno usklađivanje sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti i GDPR.

Investicije

Ako start-up traži spoljnu finansijsku podršku, ugovori o investicijama su neizbežni. Term Sheet (srp. popis uslova ili detaljan opis transakcije) je polazni dokument svakog investicionog procesa. Iako formalno neobavezujući, Term Sheet postavlja okvir transakcije koji se retko menja, stoga je važno paziti šta se potpisuje. Term sheet definiše detaljan opis okvira transakcije i sve bitne elemente sporazuma kompanije i investitora. Investicioni ugovori predstavljaju veoma kompleksan set dokumenata koji će biti obrađeni u posebnim tekstovima.

Zaključak

Pravna infrastruktura nije luksuz već potreba za svaki start-up koji želi da postigne dugoročan uspeh. Pravilno pripremljena i održavana pravna dokumentacija može zaštititi start-up od mnogih rizika i pomoći mu da raste i razvija se. Kao advokatska kancelarija za start-up kompanije, nudimo sveobuhvatnu pravnu podršku kako bi vaš poslovni poduhvat bio spreman za svaki izazov koji donosi poslovni svet. Zbog toga smo i formirali Start-up Paket koji se izrađuje po meri svakog pojedinačnog klijenta.